

Namaz Kitabü's Salât Namaz Bölümü Devamı 16

– Polat Akyol · 21 Ekim 2020

NAMAZ

KİTABÜ'S-SALÂT (NAMAZ BÖLÜMÜ)

DEVAMI 16

Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ü Teâlâ'nın Adıyla...

Hamd, Allâh'a mahsustur. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfret dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. O'nun hidâyete erdirdiğini hiç kimse saptıramaz, saptırdığını ise hiç kimse hidâyete erdiremez. Şehâdet ederim ki, Allâh'tan başka ibâdete lâyık hiçbir ilâh yoktur. Ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed aleyhisselâm O'nun kulu ve Rasûlü'dür...

Bundan sonra:

Mezarlar Üstüne Bina Yapmak

Mezarlar üstüne ev, kubbe, medrese, mescid veya etrafı duvarla çevrili bahçeler yapmak mekruh olur. Bunları zînet ve tekebbür maksadıyla yapmaksa haramdır. Bu hüküm, mezarlık arazisinin sebil edilmiş veya vakfedilmiş olmaması hâlinde sözkonusu olur. Sebil edilen arazi, daha önceden hiçbir kimsenin mülkiyetine girmemiş olan ve insanların ölülerini defnetmeyi âdet hâline getirdikleri arazidir. Vakfedilen arazi ise sahibinin, "vakfettim" diyerek vakıf hâline getirdiği arazidir. Hz. Ömer (r.a.)'in, Mısır'daki Kurafe toprağını vakfetmiş olması gibi. Sebil edilen veya vakfedilen mezarlık arazisi üzerinde bina yapmak mutlak surette haramdır. Zîrâ bununla sıkışıklık ve insanlar üzerine taş yığıma durumu meydana gelmiş olmaktadır. Mezheb imamları bu hükümde ittifak etmişlerdir. Yalnız

Hanbelîler demişlerdir ki: Arazisi sebil edilmiş olsun, olmasın mezarlar üstünde bina yapmak mutlak olarak mekruhtur. Arazi sebil edilmiş bir arazi ise, üzerinde bina yapmanın mekruhluğu daha şiddetlidir. Bununla da, bid'at eseri olarak, gurur ve tekebbür maksadıyla mezarlar üstüne bina yapan kimselerle ilgili hüküm anlaşılmalıdır. Bu insanlar mezarları, köşk ve meskenler şeklinde yapmaktadırlar ki, hayattaki kimselerin birçoğunun böylesine köşk ve meskenleri yoktur. Şurasını belirtelim ki mezar, bir âlimin de olsa, başka birinin de olsa, üzerine bina yapmak caiz olmamaktadır. 499 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 761-762.

Mezarlar Üstünde Yürüme, Oturma, Uyuma Ve Def-i Hacette Bulunma

Mezarlar üstünde oturmak ve uyumak mekruhtur. Mezar üstünde idrar ve dışkı yapmak, def-i hacet

bahsinde de anlatıldığı gibi haramdır. Şâfîîlerle Hanbelîler bu görüşte ittifak etmişlerdir. Hanefîlerle Mâlikîlerin buna ilişkin görüşleri aşağıya alınmıştır.

Hanefîler dediler ki: Mezarlar üstünde oturmak ve uyumak ten-zîhen; idrar ve dışkı yapmak ise tahrîmen mekruhtur.

Malikîler dediler ki: Mezarlıklar üstüne oturmak ve uyumak caiz; idrar ve benzeri şeyleri yapmaksa haramdır. Bir kimsenin, kendi ölüsünün mezarına ulaşmak için başka bir mezann üzerinden geçmesinden başka çıkar yol olmaması gibi bir zorunluluk olmadıkça, mezarlar üstünde yürümek mekruhtur. Mâlikîier dışındaki mezhebler bunda ittifak etmişlerdir.

Malikîler dediler ki: Mezar, deve hörgücü gibi, yerden yüksekte ise, üzerinde yürümek mekruh, aksi takdirde caiz olur. Mezar hörgüçlü olsa da, ölünün görülen bir parçası kalmadığı takdirde üzerinde yürümek caiz olur. 500 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 762.

Cenazeyi Öldüğü Yerden Başka Tarafa Nakletmek

Cenazeyi definden önce veya definden sonra, öldüğü yerden başka bir tarafa nakletmeye ilişkin olarak mezheblerin detaylı görüşleri aşağıya alınmıştır.

Malikîler dediler ki: Cenazeyi definden önce veya sonra başka bir tarafa nakletmek üç şartla caiz olur:

1. Götürürken yolda dağılmamalıdır.
2. Saygınlığına zarar gelmemelidir. Hakarete uğrayacağı bir yere taşınmamalıdır.
3. Taşınmasında bir yarar söz konusu olmalıdır. Meselâ mezarın deniz kabarması nedeniyle sular altında kalmasından korkulursa, ya da kıymet göreceği veya ailesine yakın bir yere götürülecekse veyahut ailesinin kendisini ziyaret edebilmesi için bulunduğu yerden başka tarafa götürülecekse, taşınması caiz olur. Bu üç şarttan biri gerçekleşmediği takdirde nakledilmesi caiz olmdk.

Hanefîler dediler ki: Kişinin vefat ettiği yerde defnedilmesi müstehabtır. Kokusunun değişmeyeceğinden emin olunduğu takdirde, definden önce başka beldeye taşınmasının bir sakıncası yoktur. Definden sonra mezarından çıkarılıp başka tarafa nakledilmesi ise haramdır. Ancak defnedildiği yer gasbedilmiş bir yer ise veya defnedildikten sonra şuf'a yoluyla satın alınmışsa buradaki mezardan çıkarıp başka tarafa nakletmek haram olmaz.

Şafîiler dediler ki: Cenazeyi, kokusunun değişmeyeceğinden emin olunsa bile, başka tarafta gömmek kasdıyla definden Önce diğer bir beldeye nakletmek haram olur. Ancak vefatın vukûbulduğu beldedeki insanlar, ölülerini kendi beldelerinden başka taraflarda defnetmeyi âdet edinmişlerse, nakletmek haram olmaz. Mekke-i Mükerreme, Medîne-i Münevvere veya Beyt-i Makdîs, ya da sâlih insanların mezarlıklarına yakın yerlerde vefat eden kimselerin, nakil esnasında kokularının değişmeyeceğinden emin olunursa, buralara taşınmaları sünnet olur. Fakat kokularının değişmesinden korkulursa, taşınmaları haram olur. Bütün bunlar ölünün, öldüğü yerde yıkanıp kefenlenmesinden ve namazının kılınmasından sonra söz konusu edilebilirler. Bu işlemlerin yapılmasından önce taşınması mutlaka haram olur. Definden sonra bir zaruret olmaksızın nakledilmesi de haram olur. Meselâ gasbedilmiş bir araziye defnedilir de, sonra sahibi Ölünün kendi toprağından çıkarılmasını isterse, çıkarılıp taşınması haram

olmaz.

Hanbeliler dediler ki: Kişinin sahîh bir maksat dolayısıyla, vefat ettiği yerden uzakta olan başka bir tarafa nakledilmesinde bir sakınca yoktur. Meselâ şerefli bir makama veya salih bir insanın yanına defnedilmesi için taşınmasında sakınca yoktur. Yalnız bu, nakil esnasında kokusunun değişmeyeceğinden emin olunursa yapılabilir. Nakil işinin definden önce veya sonra olması arasında bir fark yoktur.

501 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 762-763.

Mezarı Açmak

İçinde ölünün kemiklerinin bir kısmının kaldığı zannedildiği müddetçe, mezarın açılması haramdır. Yalnız bazı durumlar bundan istisna edilmiştir:

1. Cenaze, gasbedilmiş bir bezle kefenlenmişse ve sahibi de değerini kabule yanaşmayıp illâ da kefeni istemekte diretiyorsa...
2. Cenaze, gasb edilmiş bir araziye defnedilmişse ve sahibi de ölünün kendi arazisinde kalmasına rızâ göstermiyorsa...
3. Cenazeyle birlikte kasıtlı veya kasıtsız olarak mezara bir eşya gömülmüş olursa... Bu eşya ister kendisine, ister başkalarına ait olsun, az veya çok olsun -bir dirhem bile olsa- ölü değişikliğe uğramış olsa da, olmasa da mezarını açmak haram olmaz. Mâlikîler dışındaki diğer mezhepler bunda ittifak etmişlerdir.

Malikiler dediler ki: Unutarak ölüyle birlikte bir eşya gömülürse, mesela defin esnasında mezara bir saat, yüzük veya bir kaç dirhem düşer, sonra da üzerine toprak atılırsa bakılır: Bu mal ya ölümden önce cenazeye ait olur, ya da başkasının mülkü olur. Eğer başkasının malı ise ve cenazenin cesedi de değişikliğe uğramamışsa bu kişi, mezarı açıp malını alabilir. Ama cenazenin cesedi değişikliğe uğramışsa, ölünün terekesinden malının mislini almaya zorlanır. Bu malı, elbise gibi değeri belli bir malsa bunun değerini, dirhem ve dinar gibi bir malsa bunların da mislini alır. Mezara düşen bu mal cenazeye ait ise ve cenazenin cesedi de değişmişse vârisler bu malı kıymetli de olsa, olduğu gibi mezarda bırakmaya zorlanırlar. Cenazenin cesedi değişikliğe uğramamış ise ve mal da değerliyse mezarı açıp çıkarabilirler. Yine aradan, mezara düşen malın telef olacağı kadar uzun zaman geçmemiş ise yine mezar açılabilir. Aksi takdirde açılmaz. Çünkü açılrsa bile, mal telef olmuş olacağından dolayı açmanın bir faydası olmayacaktır. 502 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 764.

Birden Fazla Ölüyü Aynı Mezara Defnetmek

Birden fazla ölüyü aynı mezara defnetmekle ilgili olarak mezheplerin detaylı görüşleri aşağıda anlatılmıştı.

Hanefiler: İhtiyaç anında birden fazla ölüyü aynı mezara defnetmenin caiz, aksi takdirde mekruh olacağını söylemişlerdir.

Malikiler dediler ki: Mezarlıkların dar olması gibi bir zarurettten dolayı birden fazla ölüyü aynı mezarda bir araya gömmek, müteaddit defalar birden fazla defin yapılsa bile, caiz olur. Meselâ bir defin yapıp kapandıktan sonra başka bir defin için mezarı açmak câiz olur. Zaruret olmaksızın birden fazla ölüyü ayrı ayrı vakitlerde aynı mezara defnetmek haram, aynı vakitte gömmek ise mekruh olur.

Şafî ve Hanbeliler dediler ki: Ölülerin çokluğu, değişikliğe uğramalarından korkulması, (ayrı mezarlar kazmak nedeniyle) hayattaki kimseler için meşakkatin sözkonusu olması gibi zorunluluklar nedeniyle birden fazla ölüyü aynı mezara defnetmek caizdir. Zorunluk olmadan bunu yapmak haram olur. Böyle bir durumla karşılaşıldığında, ölülerin en faziletlisi kible yönüne doğru mezara yerleştirilir. Ondan sonrakiler de fazilet sırasına göre aynı mezara yerleştirilirler. Büyük küçüğe; erkek, kadına nisbetle öncelik hakkına sahip olur. Her iki ölü arasında toprak fasılası konulması mendubtur. İki ölü arasında sadece kefen fasılasının bulunması yeterli olmaz. Ölü, mezarında çürümüş toprak haline geldikten sonra mezarını açmak, üzerine ekin ekmek bina ve benzeri şeyler yapmak ittifakla caizdir. Malikiler ise buna muhaliftirler.

Malikiler dediler ki: Ölü çürür ve elle tutulur bir parçası kalmazsa, ikinci defin için mezarı açmak, bu mezarın üzerinde yürümek caiz olur. Ama üzerine ekin ekmek veya bina yapmak caiz olmaz. Çünkü sırf defin nedeniyle bu toprak parçası diğer tasarruflara kapalı olur. Yalnızca defin yapılabilir. İçinde ölünün parçası kalmış olsun olmasın hüküm değişmez. 503 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fikhi- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 764-765.

Taziye

Musîbetzedelere tâziyette bulunmak mendubtur. Taziyenin zamanı, vefatın vukuundan üç gün sonraya kadardır. Bundan sonra tâziyette bulunmak mekruh olur. Meğer ki tâziyette bulunan veya bulunulandan biri bu zaman zarfında hazır bulunmasın. Bu takdirde taziyenin üç günden sonra yapılması mekruh olmaz. Taziye için kalıplaşmış belli bir söz veya cümle yoktur. Herkes hâline münâsib bir şeyler söyler. Hanefiler dışındaki diğer mezhebler bu hususta görüş birliği etmişlerdir. Hanefiler: ta'ziyette bulunurken musîbetzedeye şöyle demenin müstehab olduğunu söylemişlerdir: "Allah ölünüze mağfîret buyursun. Onun günahlarından vazgeçip rahmetiyle üzerini örtün. Onun musibetinden ötürü sana sabır nasîb etsin ve onun ölümü nedeniyle sana mükâfat ihsan etsin." Bu babta söylenecek en güzel söz, Peygamber Efendimizin şu mübarek sözüdür: "Alınan da, verilen de Allah'ındır. Onun yanında her varlığın belli bir eceli vardır." Bunu, yukarıdaki duaya eklemek daha faziletli olur. Taziyenin definden sonra yapılması daha uygun olur. Ama eğer keder ve üzüntüleri şiddetli ise, definden önce yapılması daha evlâdır. Bu hususta da mezhebler arasında ittifak vardır. Mâlikîlerin buna ilişkin tafsilâtı aşağıda verilmiştir). Malikiler dediler ki: Ölü sâhiblerinin keder ve üzüntüsü ne kadar çok olsa da taziyenin mutlak surette definden sonra yapılması gerekir. Taziyenin, ölünün kadın, erkek, genç, ihtiyar bütün akrabalarına yapılması müstehaptır. Yalnız genç kadınlar bundan istisna edilmiştir. Fitneye yol açmamak için genç kadınlara tâziyette bulunulmaz. Sadece mahremleri kendisine tâziyette bulunurlar. Mümeyyiz olmayan küçük çocuğa da tâziyette bulunulmaz. Ölü sahiplerinin taziyeyi kabul için ev veya ev dışında oturmaları mekruhtur. Şafîîlerle Hanbelîler bu görüştedirler. Hanefiler, bunun evlâ olan davranışa ters

düşüğünü söylemişlerdir. Mâlikîlerse bunun mubah olduğunu söylemişlerdir. Taziye kabulü için yol ortasına sergi sererek oturmak ve buna benzer âdetler, yasaklanmış bid'atlerdendir. Ölü sâhiblerine bir kere tâziyette bulunduktan sonra tekrar tâziyette bulunmak, üç mezhebin ittifakıyla mekruhtur. Mâlikîlerse bunun mekruh olmadığını söylemişlerdir. 504 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 765-766.

Matemlerde Hayvan Kesip Yemek Yapmak

Mekruh bid'atlerden biri de günümüzde yapılan şu uygulamadır ki; cenaze evden çıkarılırken veya mezarın yanına konulurken hayvan kesilmekte, taziye için toplananlara yemek hazırlanmakta ve onlara takdîm edilmektedir. Sanki bir sevinç ve eğlence toplantısı varmış gibi... Bu, mekruh bir davranıştır. Vârisler arasında bulûğ çağına ermemiş olanlar varsa, yemek hazırlamak ve gelenlere sunmak haram olur. İmam Ahmed İbn Hanbel ile İbn Mâce, Cerir İbn Abdullah'ın şöyle dediğini rivayet etmişlerdir: "Bizler ölü sâhiblerinin yanında toplanmayı, onların da toplananlara yemek hazırlamalarını niyahetten (ölünün üzerine yapılan ağıt gibi mekruh) sayardık." 505 İbn Mâce, Cenâiz, 60; Ahmed b. Hanbel, Müsned, 2/204.

Komşu ve dostların, ölü sâhibleri için yemek hazırlayıp onlara göndermeleri ise mendubtur. Amcası oğlu Ca'fer İbn Tayyar şehid olduğunda Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuşlardı:

"Ca'fer'in ailesine yemek yapın. Çünkü onlara kendilerini yemek yapmaktan alıkoyacak bir (musibet) gelmiştir." 506 Tirmîzî, cenâiz, 21; İbn Mâce, Cenâiz, 59.

Keder ve hüznün, yemek yemeye mâni olduğundan ötürü, ölü sâhiblerine yemek yemeleri için ısrar etmek gerekir. 507 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 766-767.

Kabir Ziyareti

Nasihat almak ve âhireti hatırlamak kasdıyla kabirleri ziyaret etmek mendubtur. Hanefîlerle Mâlikîlere göre bu ziyaretin Cuma günü ile Cuma gününden bir önceki ve sonraki günlerde yapılması müekked olur. Hanbelîlerle Şâfiîler buna muhalefet ederek aykırı görüş beyânında bulunmuşlardır. Hanbelîler dediler ki: Kabir ziyareti, diğer günlerde değil de, ancak belli bir günde müekked olur diye bir şey söz konusu edilemez. Şafîiler dediler ki: Kabir ziyareti, Perşembe günü ikindiden itibaren Cumartesi gün doğuşuna kadar geçen süre zarfında müekked olur. Bu görüş, Mâlikîlerce de kuvvetli olan bir görüştür. Kabirleri ziyaret eden kişinin ölü için duâ ve tazarrûda bulunması, ya da Kur'an-i Kerîm okuması gerekir. Ölülerden ibret alması icâb eder. Doğru olan görüşe göre bütün bunların ölüye faydası olur. Kabirleri görünce ziyaretçinin şöyle demesi rivayetlere göre uygun bir davranış olur: "Ey bu kalıcı ruhların, çürümüş bedenlerin, dağınık saçların, parçalanmış derilerin, köhnemiş kemiklerin Rabbi olan Allah'ım! Bunlar dünyadan, sana imân ederek çıkmışlardı. Üzerlerine kendinden taraf rahmet, benden

taraf selâm indir.” Ziyaretçinin şöyie bir selâm vermesi de uygun olur: “Ey mü’minler topluluğu evi! Allah’ın selâmı üzerinize olsun. İnşâallah biz de sizlere kavuşacağız.” Kabirlerin uzak veya yakın olması ziyaret bakımından aynıdır. Hanbelîler buna muhalefet ederek aykırı görüş beyânında bulunmuşlardır. Hanbeliler dediler ki: Mezarlar uzak olur ve ancak sefere çıkararak ulaşılması mümkün olursa, bu takdirde ziyaret edilmesi mendub değil, mubah olur. Mezarları, özellikle sâlih insanların mezarlarını ziyaret etmek için yolculuğa çıkmak mendubtur. Peygamber (s.a.v.) in mezarını ziyaret ise en büyük ibadetlerden sayılır. Erkeklerin kabirleri ziyaret etmeleri mendub olduğu gibi; fitneye sebep olmalarından korkulmayan ve ziyaretleri ağıtlara, ölünün medhiyesini yapmaya yol açmayan yaşlı kadınların da kabirleri ziyaret etmeleri mendub olur. Aksi takdirde mendub değil haram olur. Zamanımızın birçok kadınlarında görüldüğü gibi, evlerinden çıkmakla fitneye sebep olacaklarından korkulan kadınların kabir ziyareti maksadıyla evlerinden çıkmaları Hanefîlerle Mâlikîlere göre haram olur. Hanbelîlerle Şâfîilerin buna ilişkin görüşleri aşağıya alınmıştır. Hanbelî ve Şâfîiler dediler ki: Genç olsunlar, yaşlı olsunlar, kadınların kabir ziyareti için evden çıkmaları mutlak surette mekruh olur. Ancak onların evden çıkmaları fitneye vesile olur veya haram bir fiilin işlenmesine neden olursa, çıkmaları haram olur. Kabir ziyaretinin şer’î hükümlere uygun olması gerekir. Ziyaretçinin mezarın etrafında tavaf yapar gibi dolanmaması; mezar taşını, eşîğini veya tahtalarını öpmemesi, ölüden himmet bekleyip bir şeyler istememesi gerekir. 508 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkıhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 767-768.

NOT: Değerli okucular; Ben araştırmalarım da, Abdeste başlarken veya Namaza başlarken Niyet, kalple olur. Bu Niyet, Namaz Abdesti, Gûsül Abdesti, Teyemmüm Abdesti, Farz Namaz, Sünnet Namaz veya Nafle Namazlarda da aynıdır. Ben konu bölünmesin diye olduğu gibi yazdım. En doğru kaynak, hiç şüphesiz Kur’an ve Sünnet’tir. Bunun dışında alimler ve imamlar hata yapabilirler yani nadiren de olsa görüşlerinde yanlış bilgi verebilirler. Birde, bu temizlik ve namaz bölümlerinde yazmış olduğum Dört Mezhep İmamlarının görüşleri, yazmış olduğum tüm konularda tamamı, İmamlarımızın kendi görüşleri değildir bir kısmı yani kendilerinden sonra gelen, onları takip eden (öğrencilerinin) İmamların görüşleridir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ onlara Rahmet etsin. Bu notu yazmamdaki amaç, yanlış bilgi verip, gerek değerli imamlarımızı gerekse kendimizi zan altında bırakmamak içindir. Sizlere buradan tavsiyem eğer, tüm bu yazmış olduğum konularla alakalı, yanlış olduğunu düşündüğünüz veya bildiğiniz bir şey varsa, onu Kur’an ve Sünnet’ten araştırmanızdır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ bize ve Tüm Müslüman kardeşlerimize dinimiz İslâm’ı doğru öğrenmeyi ve hayatımızın her alanında doğru uygulamayı nasib etsin İnşâAllâh. Allâhümme Amin.

Hâtîme:

Hamd âlemlerin rabbi olan Allâh’a mahsustur. Salât ve selâm yaratılmışların en hayırlısı Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem’in, âlinin ve ashabının üzerine olsun.

Yardım ve başarı, izzet ve şeref Allâh’tandır.

O, her şeyin en iyisini bilendir.

Muvahhid Kullara Selâm Olsun.

Polat Akyol.

KAYNAKLAR:

- 499 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 761-762.
- 500 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 762.
- 501 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 762-763.
- 502 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 764.
- 503 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 764-765.
- 504 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 765-766.
- 505 İbn Mâce, Cenâiz, 60; Ahmed b. Hanbel, Müsned, 2/204.
- 506 Tirmîzî, cenâiz, 21; İbn Mâce, Cenâiz, 59.
- 507 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 766-767.
- 508 Abdurrahman Ceziri, Dört Mezhebe Göre İslam Fıkhı- 2, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul, 1993: 767-768.

ÇEVİREN :

Şaban Kurt